

POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jerzy Geisler (spr.)

Sędziowie: SA Hanna Małaniuk

SA Małgorzata Mazurkiewicz-Talaga

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2012 roku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Stowarzyszenia (...)** z siedzibą w W.

przeciwko **(...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. (poprzednio: Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...)) s.c. B. C., J. S., B. D.)**

o zaniechanie i zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 24 września 2012 roku, sygn. akt: XII C 1597/12

postanawia:

- 1. sprostować oczywistą omyłkę w komparycji zaskarżonego postanowienia poprzez wpisanie w miejsce słów: „przeciwko pozwanym B. D. (2), J. S. (2), B. C. (2) współników spółki cywilnej P.U.H. (...) sformułowania: „przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ś. (poprzednio: Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...)) s.c. B. C., J. S., B. D.),**
- 2. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że wniosek o udzielenie zabezpieczenia oddalić.**

SSA H. Małaniuk SSA J. Geisler SSA M. M.-T.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy udzielił powodowi, na czas trwania niniejszego postępowania, zabezpieczenia jego roszczenia zgłoszonego w pkt. I.1 pozwu z dnia 27 lipca 2012 roku poprzez zakazanie pozwanym współnikom spółki cywilnej dokonywania reemisji w sieciach telewizji kablowej utworów audiowizualnych nadawanych w programach telewizyjnych.

Sąd I instancji wyjaśnił na wstępie, że powód wystąpił przeciwko pozwanym współnikom spółki cywilnej o zakazanie dokonywania reemisji w sieci telewizji kablowej utworów audiowizualnych, nadawanych w programach telewizyjnych, do czasu zawarcia z powodem umowy licencyjnej na podstawie art. 21¹ ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (zwanej dalej: u.p.a.p.p.) – pkt I.1 pozwu, jak też o zasądzenie od pozwanych na jego rzecz kwoty 93.068,34 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanych na jego rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wskazał, że w jego ocenie powód uprawdopodobnił zarówno istnienie zgłoszonego w pozwie roszczenia, jak też interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia stosownie do treści art. 730¹ § 1 k.p.c. Podkreślił, iż powód uprawdopodobnił reemisję przez pozwanych, jako współników spółki cywilnej, programów telewizyjnych, zawierających utwory audiowizualne, jak też fakt, że pozwani nie zawarli z nim umowy licencyjnej, o której mowa w art. 21¹ u.p.a.p.p., mimo że jest on podmiotem uprawnionym do zarządzania i ochrony praw autorskich.

W zakresie drugiej z przesłanek zabezpieczenia, a mianowicie w zakresie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, Sąd Okręgowy wskazał, że brak zabezpieczenia utrudniłby uzyskanie celu procesu o zaniechanie dokonywania reemisji na przyszłość. Stwierdził, że autorskie prawa majątkowe mają charakter wyłączny i bezwzględny, a sens udzielenia powodowi ich ochrony w stanie faktycznym niniejszej sprawy wyraża się w jak najszybszym przerwaniu bezprawnych działań pozwanych, których rozmiar – po zakończeniu niniejszego sporu – będzie znacznie większy aniżeli w chwili wniesienia pozwu. Tym samym w sytuacji pozytywnej oceny roszczenia powoda, zakaz tego działania, wynikający z przyszłego orzeczenia, wydanego w sprawie, pojawiłby się zbyt późno, narażając uprawnionego na skutki niedozwolonych działań przeciwnika procesowego.

Sąd Okręgowy podkreślił również, że udzielenie zabezpieczenia w powyższy sposób nie doprowadzi do zaspokojenia roszczenia, ani nie obciąży pozwanych ponad potrzebę.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożyła spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w Ś. W., podnosząc uprzednio, że jest następcą prawnym spółki cywilnej pod nazwą: Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...) s.c. B. C., J. S., B. D.. Orzeczenie to zaskarżyła w całości, wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Zaskarżonemu orzeczeniu skarżąca zarzuciła naruszenie:

1. art. 738 k.p.c. poprzez pominięcie przy rozpoznaniu wniosku o zabezpieczenie stanowiska pozwanej, przedstawionego w sprawie przed wydaniem zaskarżonego postanowienia,
2. art. 730 § 1 k.p.c. w zw. z art. 736 § 2 k.p.c. poprzez brak oznaczenia w zaskarżonym postanowieniu roszczenia, które podlega zabezpieczeniu,
3. art. 730¹ § 1 i 2 k.p.c. poprzez udzielenie zabezpieczenia roszczeniu powoda pomimo nieuprawdopodobnienia przez niego roszczenia ani interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia,
4. art. 730¹ § 1 k.p.c. poprzez uznanie za uprawdopodobnione, że pozwana narusza prawa autorskie reprezentowane przez powoda, mimo że z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy wynika, że:
 - pozwana regularnie uiszcza na rzecz powoda wynagrodzenie za korzystanie z praw autorskich według stawki 1,6% wpływów pozwanej,
 - (...) nie posiada zatwierdzonych przez KPA tabel stawek wynagrodzeń prawno autorskich, które powód jako organizacja zbiorowego zarządzania zobowiązany jest stosować w umowach z użytkownikami na podstawie art. 110¹⁶ u.p.a.p.p.,
 - powód nie sprzeciwiał się korzystaniu przez pozwaną z praw autorskich na polu eksploatacji: reemisja, a między stronami istnieje spór jedynie co do wysokości wynagrodzenia należnego (...),
 - brak porozumienia stron co do stawki wynagrodzenia nie stanowi „ważnych powodów”, które w myśl art. 196 ust. 2 u.p.a.p.p. pozwalająby organizacji zbiorowego zarządzania odmówić zgody na korzystanie z utworów,

- okoliczności sprawy wskazują, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia w sposób konkludentny umowy licencji niewyłącznej, która nie wymaga formy pisemnej,

5. art. 730¹ § 3 k.p.c. poprzez brak uwzględnienia interesu strony pozwanej i udzielenie zabezpieczenia w sposób, który obciąża pozwana ponad potrzebę.

Powód w odpowiedzi na zażalenie wniósł o jego oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej zasługiwało na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego powód uprawdopodobnił istnienie zgłoszonego w pozwie roszczenia, nie uprawdopodobnił jednak swojego interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Powód w niniejszej sprawie domagał się zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego, sprowadzającego się do żądania zakazania pozwanej dokonywania reemisji w sieci telewizji kablowej utworów audiowizualnych, nadawanych w programach telewizyjnych, do czasu zawarcia z powodem umowy licencyjnej na podstawie art. 21¹ u.p.a.p.p. Zgodnie z tym przepisem operatorom sieci kablowych wolno reemitować w sieciach kablowych utwory nadawane w programach organizacji radiowych i telewizyjnych wyłącznie na podstawie umowy zawartej z właściwą organizacją zbiorowego zarządzania. Tym samym reemitowanie utworów przez operatora sieci kablowej bez umowy, zawartej z właściwą organizacją zbiorowego zarządzania, stanowi naruszenie wyłącznych majątkowych praw autorskich.

Z materiału sprawy wynika jednoznacznie, że pozwana, jako następcą prawny Przedsiębiorstwa Usługowo-Handlowego (...) s.c. B. C., J. S., B. D., jest operatorem kablowym, reemitującym w sieci kablowej utwory audiowizualne, nadawane programach stacji radiowych i telewizyjnych bez zawarcia przewidzianej w art. 21¹ ust. 1 i.p.a.p.p. umowy z powodem, jako właściwą organizacją zbiorowego zarządzania. Nie zachodzą natomiast na obecnym etapie postępowania podstawy do stwierdzenia, by właściwa umowa została pomiędzy stronami zawarta w sposób konkludentny, czemu na przeszkodzie stoi przede wszystkim przeciwne oświadczenie powoda.

W tych okolicznościach trafnie przyjął Sąd Okręgowy, iż powód, jako podmiot zbiorowego zarządzania prawami autorskimi do utworów audiowizualnych, uprawdopodobnił swoje roszczenie o zaniechanie naruszeń, dochodzone w istocie na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 1) u.p.a.p.p.

Brak natomiast podstaw do stwierdzenia, by powód uprawdopodobnił interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia w sposób dostateczny do jego udzielenia. Nie ulega wątpliwości, że celem, jaki zamierza osiągnąć powód, poprzez wskazane wyżej żądanie niepieniężne, jest uniemożliwienie pozwanej, jako operatorowi sieci kablowej, reemisji programów audiowizualnych bez zezwolenia, wyrażonego w odpowiedniej umowie z powodem, jako właściwą organizacją zbiorowego zarządzania. Jednakże tak określony cel, jaki zamierza osiągnąć powód, nie może abstrahować od całokształtu okoliczności niniejszej sprawy. Nie można bowiem pomijać faktu, że pozwana wyraża wolę zawarcia odpowiedniej umowy licencyjnej, umożliwiającej jej reemisję utworów audiowizualnych, natomiast spór, jaki toczy się między stronami poza ramami niniejszego procesu, dotyczy wysokości opłaty licencyjnej, jaka byłaby należna z tego tytułu powodowi. Natomiast z drugiej strony, zgodnie z art. 106 ust. 2 u.p.a.p.p., organizacja zbiorowego zarządzania nie może, bez ważnych powodów, odmówić zgody na korzystanie z utworów lub artystycznych wykonań w granicach wykonywanego przez siebie zarządu. Ten ostatni obowiązek powoda ma niezwykle istotny wpływ zarówno na ocenę istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, jak również na ocenę, czy taki sposób zabezpieczenia nie obciąża pozwanej ponad potrzebę. Powód nie uprawdopodobnił, by takie ważne powody do odmowy zawarcia umowy licencyjnej z pozwaną zaistniały, zatem już z tego względu nie można stwierdzić po jego stronie interesu prawnego w natychmiastowym zabezpieczeniu jego roszczeń.

W świetle zatem tych okoliczności udzielenie zabezpieczenia w sposób żądany przez powoda niewątpliwie stanowiłoby element nacisku na zawarcie umowy licencyjnej na warunkach wskazanych przez powoda. Stanowiłoby także obciążenie pozwanej ponad potrzebę w rozumieniu art. 730¹ § 3 k.p.c., gdyż w istocie prowadziłyby do zaniechania prowadzenia działalności gospodarczej pozwanej jako operatora sieci kablowej.

Wyżej przedstawione okoliczności czynią ocenę dalszych zarzutów zażalenia bezprzedmiotową.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone postanowienie, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., w sposób opisany w pkt 2 sentencji.

Jednocześnie Sąd Apelacyjny, w oparciu o treść art. 350 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 391 § 2 k.p.c., sprostował oczywistą omyłkę w komparycji zaskarżonego postanowienia, polegającą na błędnym oznaczeniu strony pozwanej. Z przedłożonego przez pozwaną aktualnego odpisu z KRS (k. 580-583) wynika, że uchwałą wspólników z dnia 5 lipca 2012 roku Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe (...) s.c. B. C., J. S., B. D. zostało przekształcone w spółkę (...) sp. z o.o. na podstawie art. 551 § 2 i 3 k.s.h. W takim też wypadku stała się ona sukcesorem generalnym wspólników spółki cywilnej, w zakresie jej praw (art. 26 § 5 k.s.h. stosowany odpowiednio).

SSA H. Małaniuk SSA J. Geisler SSA M. M.-T.